

Sygn. akt I UK 379/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania M. Spółki Akcyjnej w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
z udziałem zainteresowanej M. W.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 24 września 2019 r.,
skargi kasacyjnej M. Spółki Akcyjnej w G. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 września 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 września 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację odwołującą M. S.A. w G. oraz odrzucił zażalenia Syndyka Masy Upadłości K. Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 2 lutego 2017 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. o podleganie ubezpieczeniom społecznym.

Zdaniem Sądu Okręgowego zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa. Trafnie bowiem organ rentowy przyjął, że w sprawie nie miało miejsca przejście zakładu pracy. Może ono bowiem nastąpić wyłącznie na zasadzie art. 23¹ k.p. Skoro o istnieniu jednostki gospodarczej, która mogła stanowić przedmiot przejścia decydowały składniki majątkowe (sprzedaż detaliczna wyrobów medycznych, włączając ortopedyczne, prowadzona w wyspecjalizowanych

sklepach), to samo „przejęcie” pracowników nie mogło spowodować skutku przejścia zakładu pracy lub części zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ § 1 k.p. Tym samym zdaniem Sądu Okręgowego również umowa o pracę zawarta pomiędzy M. W. a R. Sp. z o.o. w W. oraz późniejsze przejęcie ubezpieczonej przez K. Sp. z o.o. są w świetle art. 58 k.c. nieważne.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji wydał trafne rozstrzygnięcie, znajdujące uzasadnienie w całokształcie sprawy oraz treści obowiązujących przepisów. Odnosząc się do zarzutu nieważności postępowania z uwagi na niemożność udziału w postępowaniu R. Sp. z o.o. z uwagi na brak organów uprawnionych do reprezentowania tej spółki zwrócił uwagę, iż podmiot ten w ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest w ogóle zainteresowanym w niniejszej sprawie w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. Nadto, w ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew twierdzeniom apelującej, Sąd Okręgowy nie dopuścił się żadnych uchybień w zakresie gromadzenia materiału dowodowego oraz dokonał jego właściwej oceny, a zebrany w sprawie materiał dowodowy - wbrew temu co twierdzi pełnomocnik apelującej - dawał podstawy do przyjęcia, że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne za M. W. w okresie od 1 października 2012 r. do 30 marca 2013 r., powinna być M. S.A. w G.. Wskazał, że M. W. pomimo, iż w tym czasie miała formalnie zawarte umowy o pracę z R. Sp. z o.o. i K. Sp. z o.o., to faktycznie wszystkie elementy stosunku pracy realizowała w stosunku do M. S.A.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów postępowania, mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy: art. 328 § 2 k.p., art. 233 § 1 k.p.c., a także na naruszeniu prawa materialnego: art. 58, 65 § 2 i art. 83 k.c., art. 353¹ k.c. w związku z art. 22 § 1 k.p. w związku z art. 18 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych w związku z art. 750 k.c., art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 23¹ k.p., art. 7 w związku z art. 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ w sprawie występują wątpliwości, a niezależnie od tego - wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądu meriti, czego przykładem są orzeczenia Sądu Okręgowego w B.

w ramach tego samego VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, dotyczące różnej kwalifikacji stosunków prawnych i wzajemnych relacji łączących agencję zatrudnienia/pracy tymczasowej, pracownika i M. S.A. w identycznym stanie prawnym i faktycznym, w tym samym lub bardzo zbliżonym okresie. Nadto zdaniem skarżącej w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, a mianowicie:

a) czy wystarczające jest posiadanie przez podmiot statusu agencji zatrudnienia/pracy tymczasowej aby podmiot ten uznany był za pracodawcę w rozumieniu przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - o systemie ubezpieczeń społecznych dla pracownika tymczasowego lub innego swojego pracownika (zatrudnionego bezpośrednio i nie przejętego w trybie art. 23¹ k.p.), który wykonuje pracę na rzecz pracodawcy-użytkownika do którego został skierowany przez agencję zatrudnienia/pracy tymczasowej w ramach usługi outsourcingu, a w rezultacie, czy agencja zatrudnienia/pracy tymczasowej zobowiązana jest do odprowadzania za tego pracownika składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne?

b) czy naruszenie przepisów art. 2 pkt 3, art. 7 ust. 1, art. 20 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych w zakresie charakteru umów o pracę zawieranych pomiędzy agencją zatrudnienia/pracy tymczasowej, a pracownikiem powoduje nieważność takiej umowy o pracę, czy też stosunek pracy tymczasowej pomiędzy agencją zatrudnienia/pracy tymczasowej, a pracownikiem zamienia się w stosunek pracy regulowany przepisem art. 22 k.p., czy też może prowadzi do powstania stosunku pracy bezpośrednio pomiędzy pracownikiem a pracodawcą użytkownikiem?

c) czy skierowanie pracownika zatrudnionego w agencji zatrudnienia/pracy tymczasowej do pracy w podmiocie trzecim w oparciu o umowę świadczenia usług zawartą pomiędzy tą agencją zatrudnienia/pracy tymczasowej a podmiotem trzecim oraz za zgodą i wiedzą pracownika narusza standardy ochrony praw pracownika?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790). Chodzi o problem prawny, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2018 r., I UK 268/17, LEX nr 2508639). Problem prawny objęty zagadnieniami prawnymi nr 1 i 2 nie ma takiego charakteru, bowiem został już rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy w wyroku z 19 marca 2018 r., III UK 84/18, Legalis 1894907. W orzeczeniu tym przyjęto, że w przypadku niespełnienia przesłanek zastosowania ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych lub w przypadku obchodzenia przepisów o maksymalnym okresie zatrudnienia pracownika tymczasowego u danego pracodawcy użytkownika, stosunek pracy tymczasowej łączący pracownika z agencją pracy tymczasowej jest nieważny a w jego miejsce wchodzi stosunek pracy zawarty *per facta concludentia* między pracownikiem tymczasowym a pracodawcą użytkownikiem. W konsekwencji pracownik taki podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u pracodawcy użytkownika a nie w agencji pracy tymczasowej.

Niezależnie od powyższego, w ustaleniach postępowania sądowego nie ma informacji o tym, by odwołujący się miał status pracodawcy użytkownika a zainteresowana była zatrudniona przez agencję pracy tymczasowej. Powoduje to, że sformułowane w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne nie pozostają w

związku z ustalonym wiążąco dla sądu kasacyjnego stanem faktycznym sprawy. Analogiczne wnioski tyczą się wskazanej przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie sądów *meriti* dotyczącej różnej kwalifikacji stosunków prawnych i wzajemnych relacji łączących agencję zatrudnienia/pracy tymczasowej, pracownika i M. S.A. w identycznym stanie prawnym i faktycznym. Zgodnie z treścią w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. określona w nim przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi bowiem wówczas, gdy potrzeba wykładni przepisów prawa powstaje w poddanej pod osąd Sądu Najwyższego sprawie, a więc w związku z jej stanem faktycznym i prawnym, a dokonanie wykładni ma służyć rozstrzygnięciu sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 592/14, LEX nr 1678067).

Z kolei trzecie zagadnienie prawne nie spełnia wymogów wynikających z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, ponieważ w jego treści nie powołano żadnego przepisu, który byłby objęty zakresem podstaw skargi kasacyjnej odwołującego się. Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, Legalis 1508600; z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, Legalis 1482401; z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15). Innymi słowy istotne zagadnienie prawne powinno kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., III UK 206/13).

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

